

Paskaidrojuma raksts un Mārupes novada Domes priekšsēdētāja ziņojums par Mārupes novada pašvaldības 2012.gada budžetu

Pašvaldības darbības finansiālo pamatu veido budžets, kas kalpo kā instruments pašvaldības autonomo funkciju izpildes nodrošināšanai, ekonomisko un sociālo vajadzību sabalansēšanai un pašvaldības administratīvās teritorijas ilgtermiņa attīstībai.

Mārupes novads aizņem 10 398,5 ha zemes. Novadā turpina pieaugt iedzīvotāju skaits. 2012.gada 1.janvārī dzīves vietu deklarējuši bija 16 212 iedzīvotāji, bet 2011.gada 1.janvārī bija 15 516 iedzīvotāji, saglabājot pozitīvu tendenci iedzīvotāju skaitā.

Mārupes novada domei valsts ekonomiskās un finanšu krīzes stabilizēšanas periodā īpaši svarīga ir novada sociāli ekonomiskās attīstības plānošana un noteikto mērķu un prioritāšu sasniegšana, nodrošinot iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšanu.

Par 2012.gada budžeta prioritātēm noteikta:

1. Izglītības joma – pašvaldība atbilstoši savām iespējām turpina novirzīt finanšu līdzekļus izglītības darbinieku atalgojumam, lai nodrošinātu nepieciešamo bērnudārzu vietas turpināties sadarbība ar privātām pirmsskolas izglītības iestādēm un plānots paplašināt Jaunmārupes sākumskolas pirmsskolas izglītības īstenošanas telpas, plānots uzsākt Pirmsskolas izglītības iestādes „Lienīte” renovāciju, kā arī plānota sporta zāles celtniecība Mārupes vidusskolā;

2. Sociālā jomā – ekonomiskās krīzes seku mazināšanai, plānots turpināt iesāktu pabalstu sniegšanu iedzīvotājiem, plānots palielināt transporta atbalsta apmēru, ieviests jauns atbalsts dzemdes kakla vēža potes finansēšanai meitenēm;

3. Satiksmes drošības jomā – plānots turpināt ielu uzturēšanas darbus, ielu apgaismojuma uzturēšanu un gājēju celiņu izbūvi un ātrumvaļņu izvietošanu;

4. Vides jomā – atbilstoši budžeta iespējām plānots veikt dzeramā ūdens un attīrīšanas iekārtu rekonstrukciju Jaunmārupē, piedalīties ar finansējumu ūdenssaimniecības sakārtošanā (kanalizācijas izveidei).

Arvien pieaugošais iedzīvotāju un nodarbināto skaits prasa mūsdienīgu pašvaldības darbu un aktīvu iedzīvotāju līdzdalību dažādu problēmu risināšanā, nodrošinot mērķtiecīgi sakārtotas teritorijas attīstību ar maksimāli tīru vidi, ar konkurētspējīgām izglītības iestādēm un pietiekami plašām atpūtas un izklaides iespējām.

1. Mārupes novada pašvaldības budžeta 2012.gadam sagatavošana

2011.gadā līdzīgi kā 2010.gadā ieņēmumi pārsniedza sākotnēji plānotos ieņēmumus pamatbudžetā, ieņēmumu plāna izpilde bija 105% apmērā. Budžeta ieņēmumu palielinājums galvenokārt uz iedzīvotāju skaita palielināšanos un bezdarba līmeņa samazināšanos.

2011.gadā Mārupes novada budžeta plāns paredzēja 6 802 531 LVL ienākuma nodokļu ieņēmumu, izpilde bija 7 470 200 LVL jeb 109%%. Nekustamā īpašuma nodokļa par zemi ieņēmumu plāns bija 991 084 LVL, izpilde bija 966 210 LVL jeb 97,49%. Nekustamā īpašuma nodokļa par ēkām un būvēm ieņēmumu plāns bija 691 034 LVL, bet izpilde saskaņā ar izmaiņām likumdošanā un nodokļa iekasēšanā bija 813 297 LVL jeb 117,69%. Nenodokļu ieņēmumi plānoti 92 042 LVL apmērā, izpilde 130 538 LVL jeb 142%. Pašvaldības nodevas un kancelejas nodevas tika iekasētas 79% apmērā - plānoto 13 042 LVL vietā iekasēti 10 313 LVL. Naudas sodi un sankcijas ir par 28 792 LVL pārsniegušas 2011.gadā plānoto, saņemts 98 576 LVL jeb 134% no plānotiem 72 000 LVL. Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi pārsnieguši plānoto 112 200 LVL vietā iekasēti 116 304 LVL jeb izpilde 104% apmērā. Diemžēl 2011.gadā neveiksmīgs bija uzsāktais klimata pārmaiņu finanšu instrumenta projekts "Kompleksi risinājumi siltumnīcas efekta gāzu emisiju samazināšana Mārupes novada pašvaldības izglītības iestādēs" kā rezultātā plānotie transferti netika saņemti, plānoto 1 678 444 LVL vietā saņemti 1 412 635 LVL jeb 84%. Tajā skaitā pārsniegti plānotie ieņēmumi pašvaldību budžetā no citām pašvaldībām - plānoto 200 621 LVL vietā ieņemti 210 668 LVL jeb 105%.

Mārupes novada pamatbudžeta galvenais ieņēmuma avots iedzīvotāju ienākumu nodoklis. Sagatavojot 2012.gada budžetu nav plānotas izmaiņas ienākuma nodokļa likmēs vai ar nodokli neapliekamajā minimumā. Ņemot vērā Latvijas Pašvaldības savienības un Ministru

kabineta vienošanos un domstarpību protokolu, 2012.gadā pašvaldību īpatsvars iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadalē tiek samazināts par 2 procentpunktiem (no 82% līdz 80%). Tomēr Mārupes novada ienākumu nodokļa ieņēmuma prognoze salīdzinot ar 2011.gadu ir pieaugusi no 7 470 200 LVL uz 8 089 114 LVL. Šāds pieaugums skaidrojams ar Finanšu ministrijas koriģēto makroekonomiskās attīstības prognozi, kas paredz lielāku darba samaksas un nodarbinātības pieauguma ietekmi uz ieņēmumu bāzi kā 2011.gadā.

Nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi 2012.gadā plānoti ar 25% nodokļu pieauguma ierobežošanas piemērošanu un saskaņā ar Mārupes novada domes nekustamā īpašuma nodokļu speciālistu aprēķiniem tiek plānota 1 608 785 LVL apmērā, kas ietver ienākumus par zemi 964 000 LVL apmērā, par ēkām un inženierbūvēm 422 399 LVL, par mājokļiem 222 386 LVL.

2012.gadā speciālajā budžetā plānots, ka Dabas resursu nodokļa ieņēmumi būs 5 000 LVL.

Autoceļu ceļu uzturēšana speciālajā budžetā plānotie ieņēmumi 2012.gadā 66 594 LVL apmērā, kas salīdzinot ar 2011.gadu samazinājies par 31 890 LVL.

Saskaņā ar 2010.gada 15.decembrī izsludināto likumu „Par valsts budžetu 2012.gadam” Mārupes novada pašvaldībai plānotās mērķdotācijas (līdz 31.08.2012.) ir:

1. **583 320 LVL** mērķdotācija pamata un vispārējās vidējās izglītības pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām;

2. **29 209 LVL** mērķdotācija interešu izglītības pedagogu un sporta skolu pedagogu daļējai darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām;

3. **95 032 LVL** mērķdotācija piecgadīgo un sešgadīgo bērnu apmācībā iesaistīto pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām.

No Kultūras ministrijas budžeta programmas pārskaitītā dotācija pašvaldības pamatbudžetam 84 100 LVL.

No Izglītības un zinātnes ministrijas dotācija 2012.gadam ir 20 700 LVL apmērā.

2. Mārupes novada pašvaldības 2012.gada budžets

Mārupes novada pašvaldības budžeta 2012.gadam gatavošanas normatīvā bāze ir likums „Par valsts budžetu 2012.gadam”, likums „Par pašvaldību budžetiem”, likums „Par pašvaldību finanšu izlīdzināšanu”, Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums, kā arī izmaiņas nodokļu likumos, Ministru kabineta noteikumos un citos normatīvajos aktos paredzētās prasības.

Pamatbudžetu veido nodokļu (iedzīvotāju ienākumu nodokļu, nekustamā īpašuma nodokļu), valsts budžeta transferti (mērķdotācijām, dotācijām pašvaldības dotācijām no LR ministriju apstiprinātām programmām, kā arī dotācijām Eiropas Savienības struktūrfondu un ārvalstu finanšu palīdzības projektu īstenošanai), valsts/pašvaldības nodevu ieņēmumiem, pašvaldības budžeta transfertiem nenodokļu ieņēmumiem un budžeta iestāžu ieņēmumiem. Speciālā budžeta ieņēmumus veido īpašiem mērķiem iezīmēti ieņēmumi – dabas resursu nodoklis, autoceļu uzturēšanas līdzekļi un citi finanšu līdzekļi.

Sagatavojot 2012.gada budžetu, pieejamie resursi plānoti atbilstoši novada prioritātēm, nodrošinot budžeta sabalansētību un attīstību veicinošu investīciju projektu īstenošanu.

Mārupes novada pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi ir 10 925 299 LVL, plānotie izdevumi 13 546 697 LVL, budžeta deficīts 2 621 398 LVL, to plānots segt no budžeta līdzekļu atlikuma. Speciālā budžeta ieņēmumi 72 594 LVL, izdevumi 73 039 LVL, budžeta deficītu plānots segt no līdzekļu atlikuma 445 LVL.

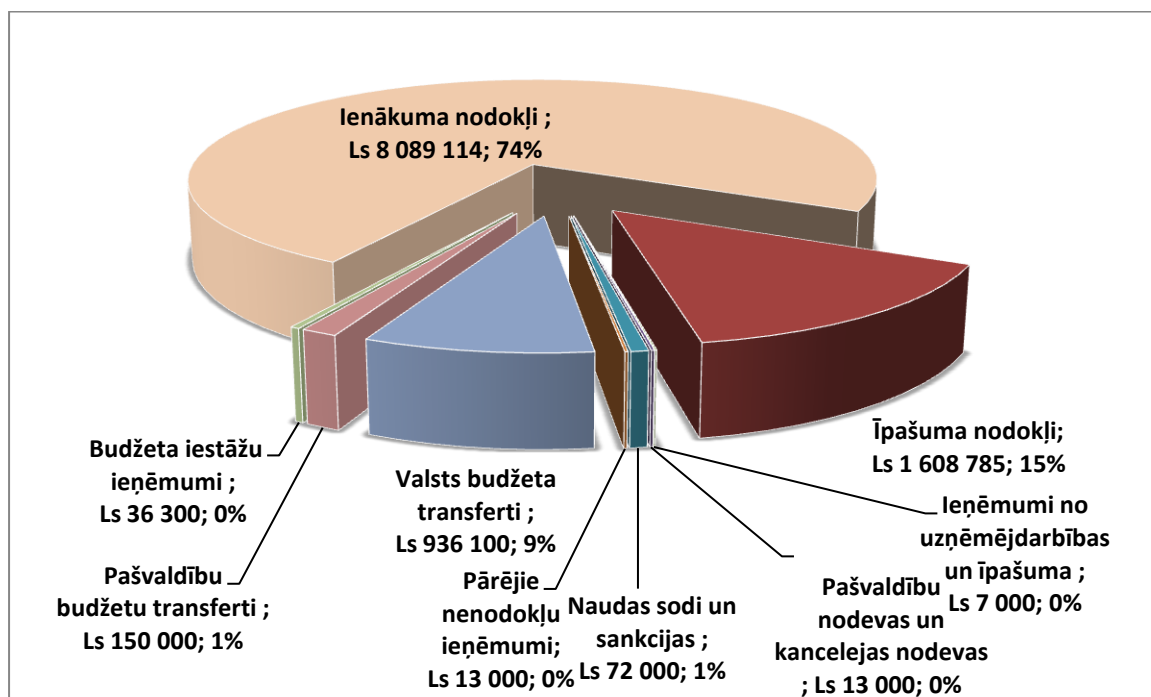
2.1. Mārupes novada pašvaldības budžeta 2012.gada budžeta ieņēmumi

Informācija par budžeta ieņēmumiem un izdevumiem atbilstoši ieņēmuma avotiem un ekonomiskai klasifikācijai pieejami Saistošo noteikumu 1., 2., 3. un 4.pielikumā.

Pamatbudžeta ieņēmumi (skatīt 1.pielikumu) ir Mārupes novada pašvaldības budžeta galvenā sastāvdaļa. Pamatbudžetu veido 74% ienākuma nodokļu ieņēmumi jeb 8 089 114 LVL, 15% īpašuma nodokļa ieņēmumi jeb 1 608 785 LVL, 9% valsts budžeta

transferti jeb 936 100 LVL, 1% pašvaldību budžetu transferti 150 000 LVL, naudas sodus un sankcijas 72 000 LVL, pašvaldības nodevas un kancelejas nodevas 13 000 LVL, pārējie nenodokļu ieņēmumus 13 000 LVL, budžeta iestāžu ieņēmumus 36 300 LVL.

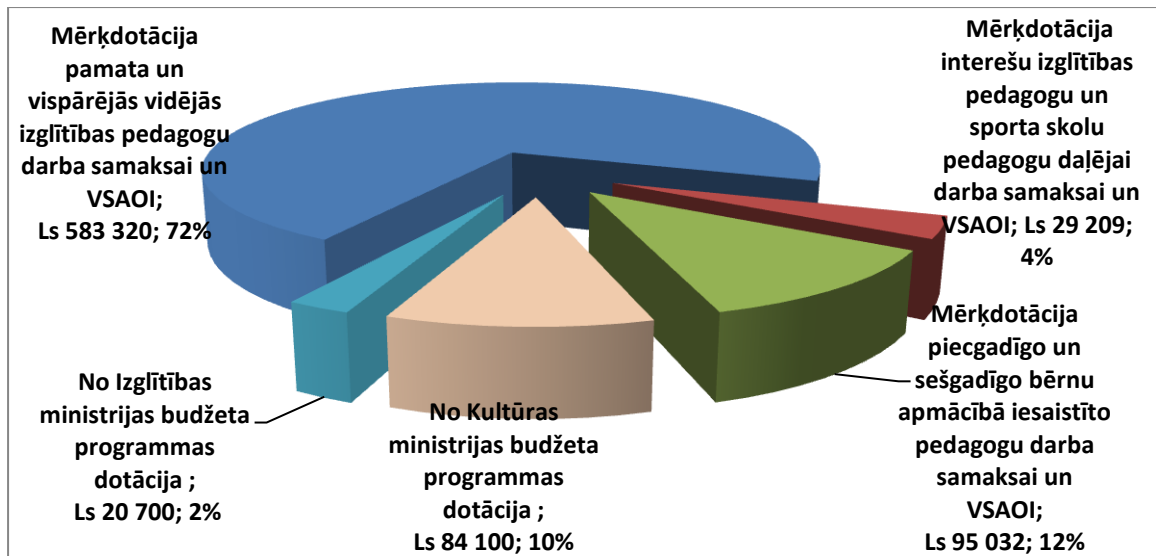
Mārupes novada pašvaldības 2012.gada pamatbudžeta ieņēmumi – 10 925 299 LVL

Valsts budžeta transferti 2012.gadam plānoti 936 100 LVL apmērā jeb 9% no kopējā pamatbudžeta ieņēmumu apmēra.

Valsts budžeta transferti plānoti saskaņā ar likumā „Par valsts budžetu 2012.gadam” noteikto. 2012.gadā salīdzinot ar 2011.gadu attiecīgajā laika periodā par 22 920 LVL pieaugusi mērķdotācijas pamata un vispārējās vidējās izglītības pedagogu atlīdzībai (no 2011.gadā 560 400 LVL uz 2012.gadā 583 320 LVL), interešu izglītības pedagogu un sporta skolu pedagogu atlīdzībai par 2 520 LVL (no 2011.gadā 26 689 LVL uz 2012.gadā 29 209 LVL) un piecgadīgu un sešgadīgu bērnu apmācībā iesaistīto pedagogu atlīdzībai par 18 720 LVL (no 2011.gadā 76 312 LVL uz 2012.gadā 95 032 LVL). 2012.gadā plānotā mērķdotācija paredzēta astoņiem mēnešiem. Palielinājusies Kultūras ministrijas dotācija par profesionālās ievirzes mūzikas izglītības programmas finansēšanai no 2011.gada 60 968 LVL uz 2012.gadā 84 100 LVL, tomēr pieaugums nesasniedz 2010.gada dotācijas līmeni. Izglītības un zinātnes ministrijas dotācija 2012.gadam ir 20 700 LVL.

Mārupes novada pašvaldības 2012.gada valsts budžeta transfertu sadalījums – 1 265 218 LVL

Valsts budžeta dotācija ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības līdzfinansēto struktūrfondu projektu un pasākumu īstenošanai plānots 539 959 LVL, tomēr līdzekļu apjoms gada laikā mainīsies atbilstoši projektu realizācijas gaitai:

1. Eiropas Savienības struktūrfondu ietvaros novada pašvaldības budžetā plānots ieņemt:

1.1. LAD „Kultūras pasākumu rīkošanai nepieciešamā aprīkojuma iegāde”, (kopējais 12 460 LVL) , plānotie ienākumi 8 361,46 LVL;

1.2. LAD "Iekārtu un inventāra iegāde iedzīvotāju dzīves kvalitātes veicināšanai Mārupes novadā" (kopējais 10 065 LVL), plānotie ienākumi 7 424,7LVL;

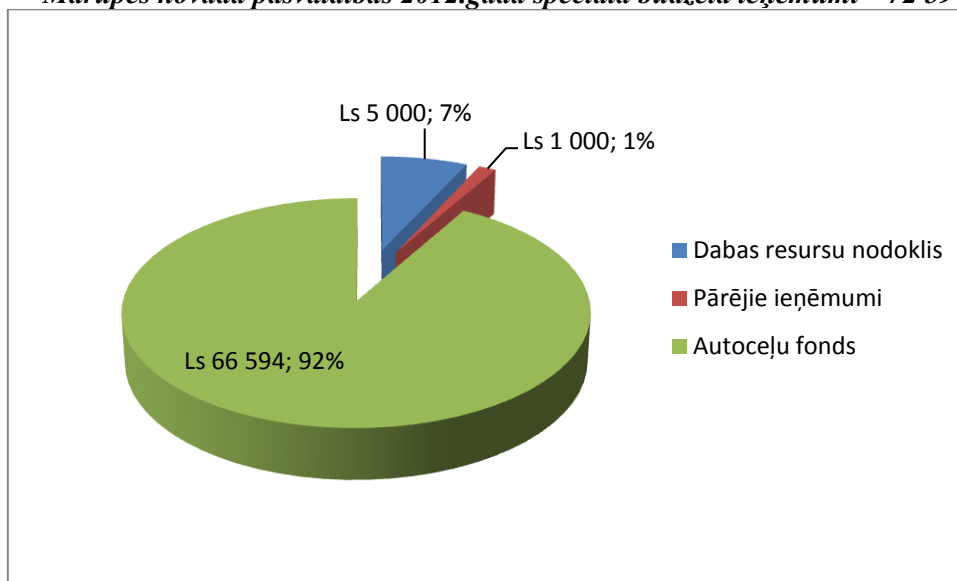
1.3. EZF "Rekreācijas iespējas nodrošināšana vietējiem iedzīvotājiem un viesiem, izbūvējot un labiekārtojot skvēru Konrādu ielā 1, Mārupē " (kopējais finansējums 81 215LVL), plānotie ienākumi 5 9912,72 LVL;

1.4. Sociālā integrācijas fonda projektu "Kvalitatīvāka Mārupes novada pašvaldības darbinieku iesaiste Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu īstenošanā", plānotie ienākumi 8 529 LVL;

1.5. Eiropas reģionālās attīstības fonda projekta „Mārupes novada izglītības iestāžu informatizācija” ietvaros plānots ieņemt 32 381 LVL;

1.6. Eiropas Sociālā fonda projekts „Pedagogu konkurētspējas veicināšana izglītības sistēmas optimizācijas apstākļos” plānots ieņemt 7 130 LVL.

Mārupes novada pašvaldības 2012.gada speciālā budžeta ieņēmumi – 72 594 LVL

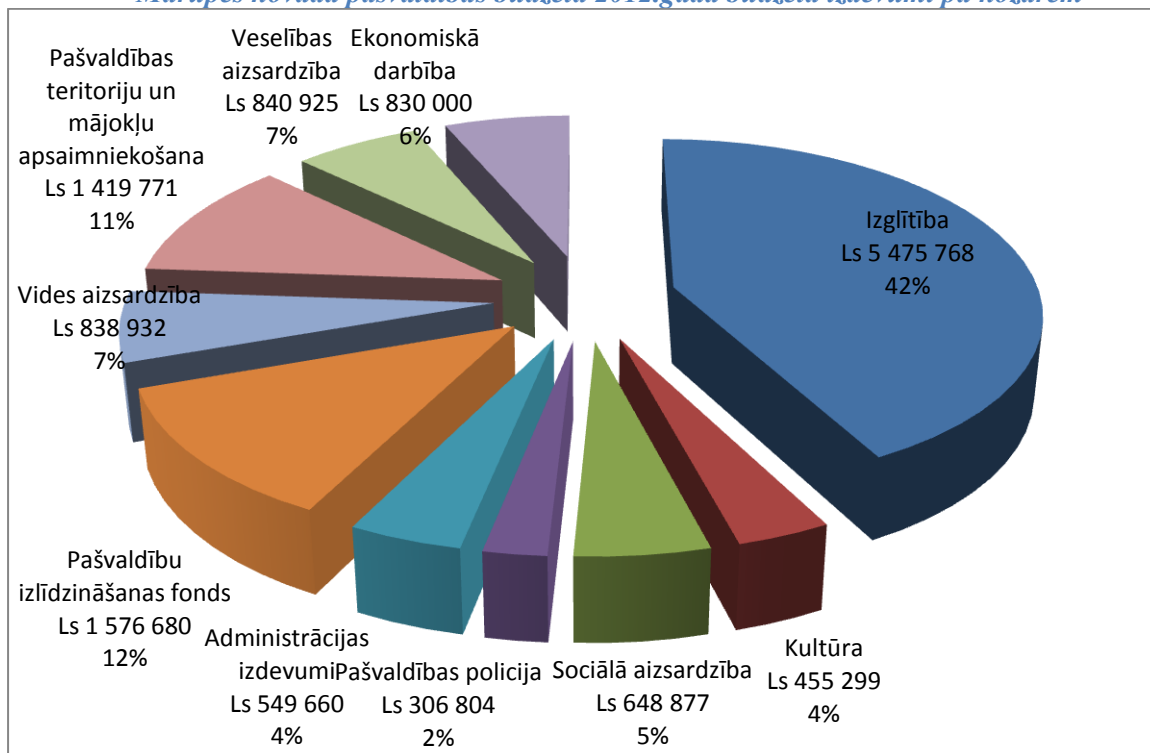
Mārupes novada pašvaldības speciālā budžeta (skatīt 3.pielikumu) ieņēmumu galvenā sastāvdaļa ir mērķdotācija pašvaldību autoceļiem (ielām). Saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 11.marta noteikumiem Nr.173 „Valsts pamatbudžeta valsts autoceļu fonda programmai piešķirto līdzekļu izlietošanas kārtība” (ar grozījumiem), nosaka, ka Mārupes novadam piešķirta mērķdotācija 0,4144% apmērā no Valsts budžetā paredzētā finansējuma valsts autoceļu fondu programmā noteiktās apakšprogrammas „Mērķdotācijas pašvaldību autoceļiem (ielām)”. 2012.gadam mērķdotācija pašvaldību autoceļiem (ielām) ir 66 594 LVL, kas salīdzinot ar 2011.gadu ir samazinājies par 31 890 LVL.

Mārupes novada pašvaldība 2012.gadā plāno ieņēmumus par dabas resursu nodokļa maksājumiem 5 000 LVL apmērā. Likums „Par dabas resursu nodokli” nosaka, ka pašvaldības budžetā ieskaita 60% no novada teritorijā veiktās darbības, par kuru saņemts dabas resursu nodokļa maksājuma par dabas resursu ieguvī vai izmantošanu vai vides piesārņošanu. 2011.gadā saņemtais Dabas resursu nodoklis bija 21 725 LVL.

2.2. Mārupes novada pašvaldības budžeta 2012.gada budžeta izdevumi

Mārupes novada pašvaldības budžeta izdevumi tiek novirzīti pašvaldības funkciju izpildes nodrošināšanai – izdevumiem no budžeta finansētu iestāžu, tajā skaitā izglītības, kultūras un sporta iestāžu, Bibliotēkas, Sociālā dienesta, Bāriņtiesas, Dzimtsarakstu nodaļas uzturēšanai un infrastruktūras uzturēšanai, kā arī novada pasākumu finansēšanai, samaksai par pakalpojumiem novada vajadzībām, biedrību un nodibinājumu atbalstam, pabalstiem maznodrošinātiem iedzīvotājiem, investīciju finansēšanai, līdzfinansējuma nodrošināšanai Eiropas Savienības struktūrfondu un ārvalstu palīdzības finansētajos projektos. Plānotie izdevumi iekļauti Mārupes novada domes saistošo noteikumu 2. un 3.pielikumā. Mārupes novada pašvaldība veic iemaksu 1 576 680 LVL apmērā. Iepriekšējā periodā uzņemtās saistību ietvaros jāveic kredītu atmaksa 453 952 LVL apmērā. Plānots palielināt pamatkapitālu akciju sabiedrībā „Mārupes komunālie pakalpojumi” 100 000 LVL apmērā, nodrošinot Kohēzijas fondu ieviešanu Mārupes novadā ūdenssaimniecības sakārtošanai. Kases apgrozījumam noteikts 50 000 LVL apmērs.

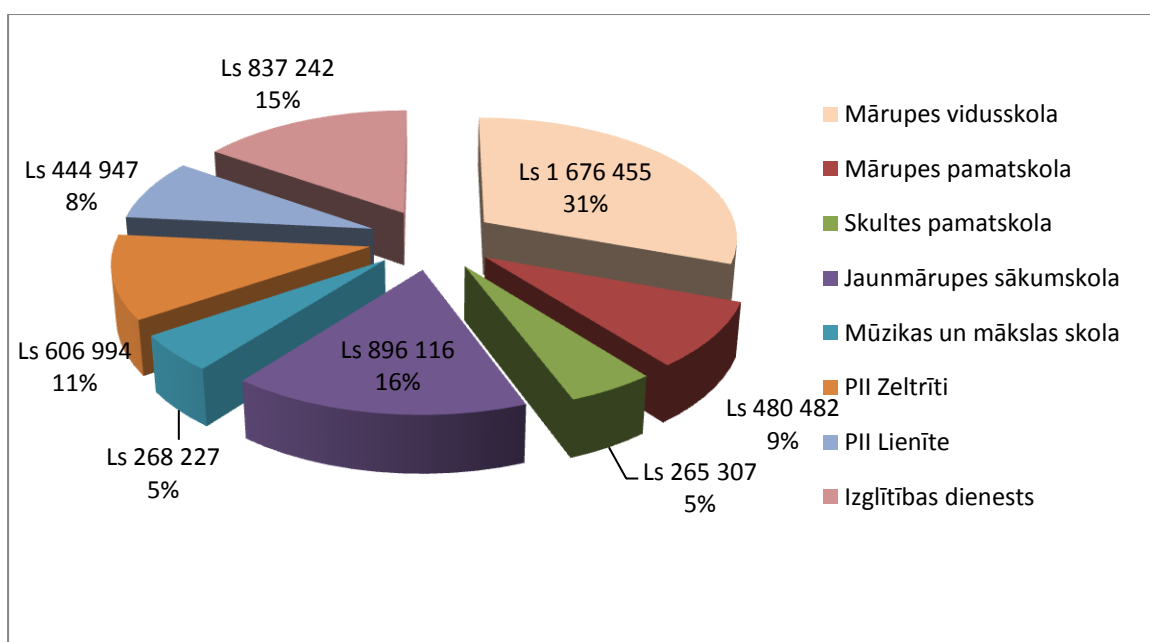
Mārupes novada pašvaldības budžeta 2012.gada budžeta izdevumi pa nozarēm

Izglītība

Izglītības nozarē iekļauts: Mārupes vidusskolas, Mārupes pamatskolas, Skultes pamatskolas, Jaunmārupes sākumskolas, Mūzikas un mākslas skolas, pirmsskolas izglītības iestādes „Zeltrīti”, pirmsskolas izglītības iestādes „Lienīte”, un Izglītības dienesta izdevumi, kuri ietver privātajās pirmsskolas izglītības iestādēs iepirkto bērnu dārza vietu izdevumus, izglītības iestādēs īstenoto Eiropas struktūrfondu projektu izdevumus.

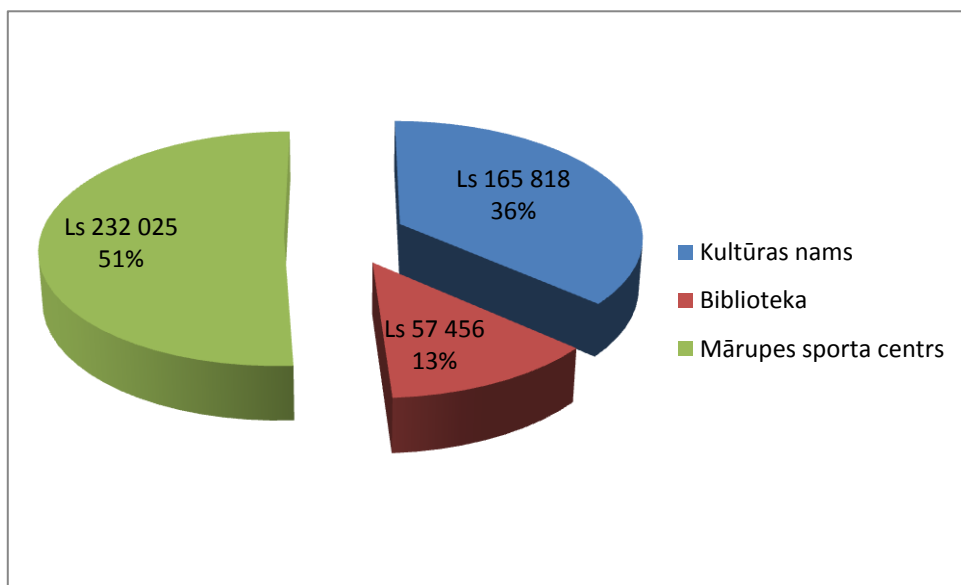
Vislielākais izdevumu apjoms ikgadējā pamatbudžetā plānots izglītības iestāžu uzturēšanai un ar izglītību saistīto pakalpojumu finansēšanai. Izglītības nozarei plānotais izdevumu apmērs ir 5 475 768 LVL, kas ir 42% no plānotajiem kopējiem 2012.gada pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem.

Atpūta, kultūra un sports

Kultūras nozarē iekļauti Kultūras nama izdevumi, Mazcenas bibliotēkas izdevumi, Mārupes sporta centra izdevumi, kā arī Mārupes pašvaldības 2012.gada paredzētais līdzfinansējums pašdarbības kolektīviem – vidējās paaudzes deju kolektīvam „Mārupieši”, jauktajam korim „Mārupe”, sieviešu vokālajam ansamblim „Dzelde”, jauniešu korim „Resono”, senioru korim „Noktirne”, deju kolektīvam „Pērlītes” un Mārupes teātrim. Izdevumos iekļauts arī atbalsts sabiedriskām organizācijām un nodibinājumiem.

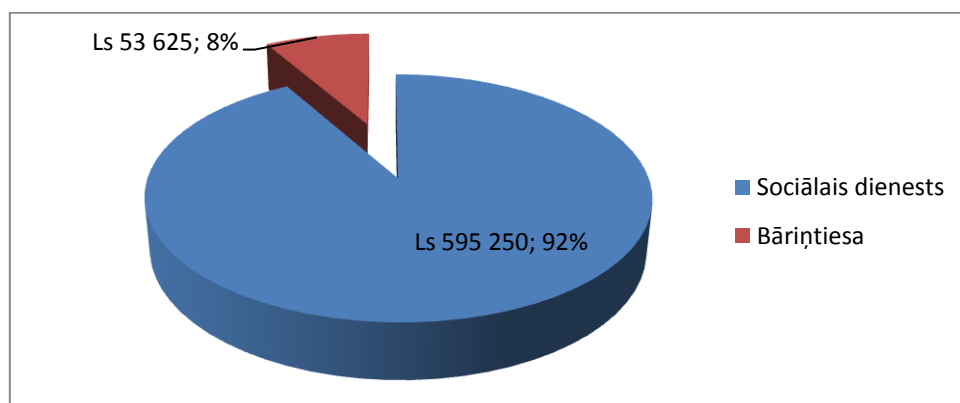
Nozarei plānotais izdevumu apmērs ir **455 299 LVL**, kas ir **4%** no plānotajiem kopējiem 2012.gada pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem.

Sociālā aizsardzība

Sociālā aizsardzība ietver izdevumus Bāriņtiesas un Sociālā dienesta izdevumus, kas ietver arī sociālos pabalstus iedzīvotājiem.

Sociālai aizsardzībai plānotais izdevumu apmērs ir **648 877 LVL**, kas ir **5%** no plānotajiem kopējiem 2012.gada pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem.

Pašvaldības policija

2012.gadā darbu uzsāk Pašvaldības policija, kas aizstāj Sabiedriskās kārtības dienestu. Pašvaldības policijai plānotais izdevumu apmērs ir **306 804 LVL**, kas ir **2%** no plānotajiem kopējiem 2012.gada pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem.

Vispārējie vadības dienesti

Vispārējie vadības dienestu funkcionālajā kategorijā iekļauti Mārupes pašvaldības administrācijas izdevumi un iemaksas Pašvaldību izlīdzināšanas fondā šajā gadā noteikta **1 576 680 LVL** apmērā, kas ir **12%** no plānotajiem kopējiem 2012.gada pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem.

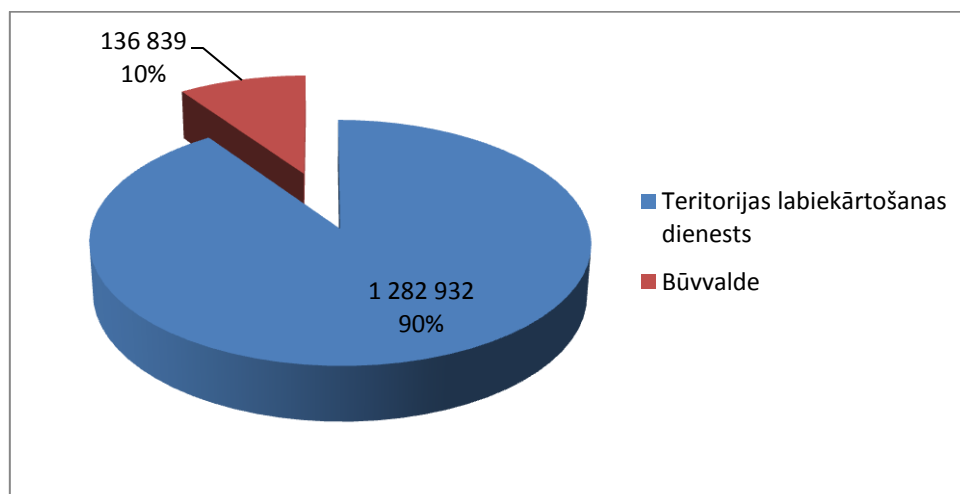
Administrācijas izdevumi ir **549 660 LVL**, kas ir **4%** no plānotajiem kopējiem 2012.gada pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem.

Vides aizsardzība

Vides aizsardzības izmaksas veido plānotās investīcijas pašvaldības teritorijas labiekārtošanā, veicot Mārupes ūdens un kanalizācijas tīkla būvniecības darbus, dzeramā ūdens ieguves un attīrīšanas iekārtu renovāciju Jaunmārupē, kā arī atsevišķu grāvju tīrīšanu. Plānotās izmaksas kopā ir **828 932 LVL**, kas ir **7%** no plānotajiem kopējiem 2012.gada pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem.

Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošana

Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošana ietver izdevumus Dzīvokļu un komunālā saimniecības izdevumus un Būvvaldes izdevumus. Plānotais izdevumu apmērs ir **1 419 771 LVL**, kas ir **11%** no plānotajiem kopējiem 2012.gada pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem.

Veselības aizsardzība

Veselības aizsardzības jomā pašvaldības izdevumi paredzēti Sabiedriskās ēkas būvniecībai, kurā paredzēts izvietot arī pašvaldības teritorijā esošās veselības iestādēs. 2012.gadā veselības aizsardzībai plānotie izdevumi ir **840 925 LVL**, kas ir **7%** no plānotajiem kopējiem 2012.gada pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem.

Ekonomiskā darbība

Ekonomiskās darbības funkcionālajā kategorijā iekļauti izdevumi norēķini par citu pašvaldību izglītības pakalpojumiem, aizdevumu procentu maksājumi, kā arī budžeta neizpildes rezerve. Plānotais izdevumu apmērs ir **830 000 LVL**, kas ir **6%** no plānotajiem kopējiem 2012.gada pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem. Izdevumi ietver izmaksas, kas saistītas ar norēķiniem par citu pašvaldību izglītības pakalpojumiem 550 000 LVL apmērā, procentu maksājumiem 180 000 LVL apmērā un budžeta neizpildes rezervi 100 000 LVL apmērā.